

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/21857 GK 29

7/29970

Sayı :30824082-610/13727297
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

06 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**ORDU MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA ADIGÜZEL'İN
TBMM 7/29370 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Ordu'nun Çamaş ilçesinde yer alan ve 1909 yılında inşa edilen Cevat Bey Konağı, Osmanlı dönemine ait önemli bir sivil mimarlık örneğidir. 18 odalı, taş ve kestane ağacı kullanılarak inşa edilmiş bu yapı, uzun yıllar atıl durumda kalmış, ardından kamulaştırılarak restorasyon sürecine alınmıştır. Restorasyon ihalesi 26 Ekim 2024'te yapılmış, yüklenici firmaya işin tamamlanması için 450 gün süre verilmiştir. Mart 2025 itibarıyla restorasyon çalışmaları başlatılmıştır. Ancak bu tür kültürel varlıkların restorasyonu, yalnızca yapının fiziksel onarımı değil, tarihî kimliğin korunması açısından da büyük sorumluluk taşımaktadır. Bu bağlamda geçmişte Ordu'nun Gürgentepe ilçesindeki tescilli ahşap caminin restorasyonu sırasında yapılan ciddi hatalar kamuoyunun hafızasında tazeliğini korumaktadır. O dönemde şahsım tarafından yapılan açıklamalarda ve çekilen fotoğraflarda da net olduğu üzere, caminin orijinal tarihi ahşap dokusunun korunmadığı, sökülen malzemelerin ortalığa atıldığı ve yerine kullanılan malzemelerin özgünlükten uzak olduğu ve mimari sadakatin ihlal edildiği açıkça ifade edilmiş, yetkililer uyarılmıştır. Cevat Bey Konağı örneğinde de benzer durum daha restorasyon işinin başında görülmeye başlanmış, yapıdan sökülen tarihi parçalar şantiye sahasında düzensiz atılmış ve üstleri açık alanda harabe yığını şeklindedir. Hatta Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Hilmi Güler'de bu haldeki şantiyeye gidip önünde fotoğraf çekirmiştir.

Bu bağlamda;

- 1-Cevat Bey Konağı'nın restorasyon projesi Bakanlığınız tarafından onaylanmış mıdır? Onaylı proje kamuya açık hale getirilecek midir?
- 2-Restorasyonda kullanılacak yapı malzemelerinin (özüen taş, ahşap vb.) tarihi dokuya uygunluğu nasıl denetlenmektedir? Gürgentepe'deki cami örneğinde olduğu gibi betonarme veya modern malzeme kullanımının önüne geçmek için ne tür önlemler alınmıştır?
- 3-Restorasyon ihalesine kaç firma girmiş ve bu firmalar hangi fiyatlarla teklifler vermiştir? İhale bedeli nedir?
- 4-Restorasyonu üstlenen yüklenici firmanın, daha önce tescilli kültür varlıklarının restorasyonu konusunda deneyimi var mıdır? Varsa hangi projelerde yer almıştır? Bu firmanın Gürgentepe'deki tarihi ahşap cami restorasyon işini yapan firmayla bir ortaklığı veya sahiplik ilişkisi var mıdır?
- 5-Çalışmaların Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu gözetiminde ve bilimsel danışmanlar eşliğinde yürütülmesi zorunlu mudur? Bu denetimler ne sıklıkla yapılmaktadır?
- 6-Gürgentepe'deki tescilli ahşap cami restorasyonunda yaşanan hatalardan ders çıkarılmış mıdır? Bu bağlamda Cevat Bey Konağı özelinde alınan önlemler nelerdir?
- 7-Restorasyon tamamlandığında konağın işlevi ne olacaktır? Kullanım amacı ile ilgili kararlar yerel halk ve uzmanlarla istişare edilerek mi alınmaktadır?

CEVAP

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide; Korunması gerekli kültür varlıklarıyla ilgili hazırlanan projelerin 16.06.2022 tarihli ve 31868 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Korunması Gerekli Kültür Varlıklarının Onarımları ve Restorasyonları ile Çevre Düzenlemesine İlişkin Mal ve Hizmet Alımlarına Dair Usul ve Esaslar" başlıklı Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca hazırlandığı, soru önergesinde bahsi geçen Cevat Bey Konağı Restorasyonu işinde de restorasyona ait rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin bu kapsamda hazırlanarak Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna sunulduğu, söz konusu projelerin 28.01.2021 tarihli ve 7545 sayılı kararla onaylandığı, dolayısıyla bu projelerin Bakanlığımız onayına sunulmasına dair herhangi bir hüküm bulunmadığı,

Restorasyonda kullanılacak malzemelerin cinsinin ve bunlara ait detayların restorasyon projesinde detaylı olarak belirtildiği, restorasyon çalışmalarının temelinde özgün malzemenin korunmasının esas alındığı, Cevat Bey Konağı'nda da bu doğrultuda, Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun denetiminde çalışmaların devam ettiği, sosyal medyada ve bazı yerel televizyonlarda görüntüleri paylaşılan Cevat Bey Konağı'na ait ahşap malzemelerle alakalı olarak yapılan tespitlerin gerçeği yansıtmadığı, restorasyon çalışmalarının başlamasından itibaren yapıya ait bütün elemanların titizlikle incelendiği, numaralandırıldığı ve fotoğraflandırıldığı,

Ayrıca gerekli raspa işlemleri tamamlandıktan sonra yapının ahşap taşıyıcı sisteminde nem ve böceklenmeye bağlı çürümelerin tespit edildiği ve yapının malzeme analiz raporu ile bu rapor doğrultusunda statik projesinin hazırlatıldığı, bu rapor ve projenin Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 21.05.2025 tarihinde onaylandığı, ilgili kurul kararı doğrultusunda tescilli yapının sökülme işlemlerinin yapıldığı ve malzeme analiz raporları doğrultusunda onarılabilecek olan malzemelerin kurtlardan arındırılması için ısıtma işleminin uygulanacağı alana sevk edildiği, kullanılamayacak durumda olan malzemelerin ise ölçüleri, formları ve diğer özellikleri kayıt altına alındıktan sonra şantiye alanından peyderpey uzaklaştırıldığı,

03.01.2025 tarihli açık ihaleye 8 (sekiz) adet firmanın katıldığı, 4 (dört) adet teklifin değerlendirmeye esas sayıldığı ve işin sözleşme bedelinin 17.017.577,38 TL olduğu,

Söz konusu işe ait idari şartnamenin 7 nci maddesinde yeterlilikle ilgili şartların belirtildiği, yükleniciye ait iş deneyim belgesinin ihale komisyonunda incelendiği ve komisyon kararının bu doğrultuda alındığı, yüklenici firma ile "Eskiköy Cami Restorasyonunu" gerçekleştiren yüklenici firma arasında herhangi bir bağ tespit edilemediği,

Çalışmaların, Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu adına Koruma Uygulama ve Denetim Büroları (KUDEB) birimi tarafından denetlendiği,

Çalışmalara, onaylı restorasyon projesi kapsamında restorasyon ilkelerine sadık kalınarak devam edildiği, söz konusu tescilli yapının dönemin önemli mimari örneklerinden biri olduğu ve gerekli hassasiyetin azami oranda gösterildiği,

Cevat Bey Konağı'nın, Samsun Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 29.05.2019 tarihli ve 6270 sayılı kararı doğrultusunda "Sosyal, Kültürel ve Turizm Tesisi" olarak kullanılmasının planladığı belirtilmiştir.